

HOTOVEJ

ZPRAVODAJ

u příležitosti 63. Loutkářské Chrudimi | sobota 5. července 2014 | číslo 6.

Děti. Děti? Děti!

Když jsem se s kolegou – učitelem bavil o tom, kde strávím první týden prázdnin, podivil se: Loutkářský festival? Tam bude spousta dětí, ne? To je trochu úchylný, ne?

Není.

Když jsem četl a poslouchal diskuse, v čem je Loutkářská Chrudim jedinečná, došlo mi to.

Děti.

Všude.

Děti jako diváci. Otevření, vnímaví, ale taky nekompromisní. Když se nudí, tak to hned poznáme. Když je představení zaujme, adresnost, neadresnost, překvapí, co všechno zvládnou. Přesto by neškodilo ty nejmenší do hlediště nebrat. Dítka kňourající či blaženě chrupající se určitě bude cítit lépe někde jinde. Třeba u hlídacích služby. (Díky, Michale, za výborný nápad a jeho realizaci.)

Děti na jevišti. Patří na Loutkářskou Chrudim, obohacují program, pohled na divadlo. V inscenacích dětského i rodinného divadla, záměrně jednajících, plní svou úlohu. Přesto by neškodilo ty nejmenší na jeviště nebrat. Určitě se bude cítit lépe někde jinde. Třeba u hlídacích služby. (Díky, Michale, za výborný nápad a jeho realizaci.)

Děti v seminářích. Ukázaly, že dokážou odvést kus práce a že v nich dřímou budoucí divadelníci.

Děti všude. Děti v náhonu, děti probíhající parkem. Děti terorizující redakci nekompromisním a rychlým vítězstvím ve všech soutěžích Zpravodaje. Děti našich přátel, naše děti. Na jaký jiný festival jezdí celé rodiny a vracejí se na něj i děti odrostlé? Něktěrym rodinným klanům nestačí na Hvězdě ani dva stoly.

Děti v nás. Stále přítomné. Radostně objevující, spokojené, když na jevišti něco funguje (ať už hrajeme, či se díváme), ale i škodolibě spokojené, když něco nefunguje (když se díváme). Okouzlené, zaujaté, pobavené, vtažené hrou. Co jiného je zážitek z loutkového (či jiného podobného) představení než opakované znovunalézání dítěte v nás? Ať se na tom nic nemění.

Tak zase příští rok, děti jakéhokoliv věku.

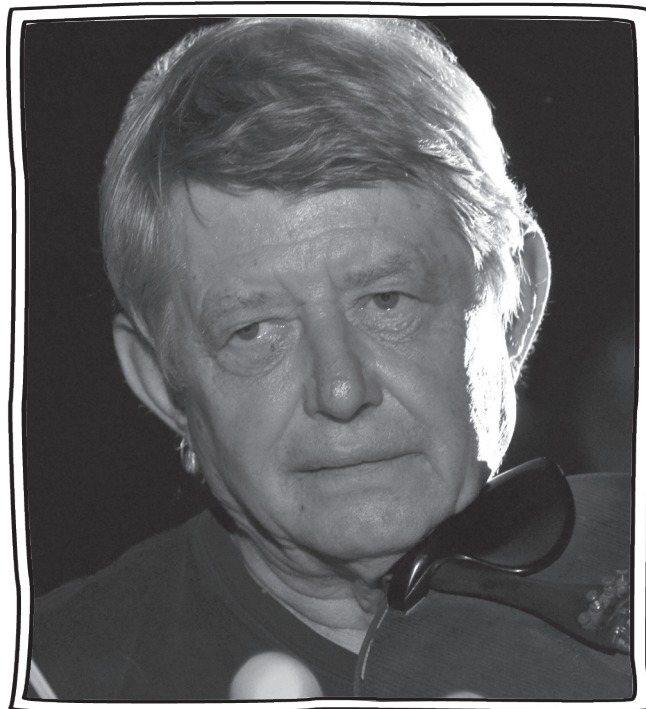
František Kaska

CHRUDIMSKÉ DIVY (v obojím slova smyslu)

ŠEST UVADĚČEK PO DVOU NA ČTYŘECH MÍSTECH NAJEDNOU.

Přítom v Divadle Karla Pippicha musí být čtyři.

J.B.

Ještě přiložím polínko

Karla Šefrnu, legendární osobnost českého amatérského loutkářství, znají loutkáři napříč republikou. Po představení *Vědci* jsme si sedli na jeviště mezi kupu hudebních nástrojů. Není se čemu divit, vždyť každý ví, že Karel je nejen divadelník, ale také skvělý muzikant a především dobrý člověk.

Jak vznikala inscenace *Vědci*?

Na podzim děláme setkání loutkářů zvané Posed. Vybereme autora, kterého zpracováváme, naposledy to byl Marian Pala. Na Posedu pak všichni zahrají, co vytvořili a povídáme si o jednotlivých inscenacích. V Céčku nic jiného letos nevzniklo. Chtěli jsme *Vědce* přihlásit na krajskou přehlídku, ale potřebujeme křídlo a bez něj hrát nemůžeme. Tam ho neměli, ale tady je, proto jsme se přihlásili na Loutkářskou Chrudim alespoň do doplňkového programu.

Kde hledáš inspiraci pro divadelní práci?

Z literatury, co přečteme. Myslím, že ty nejlepší inscenace vznikly, právě z Posedů a (Š)hledání. Pracovali jsme s tématy jako Prévert, Shakespeare, atd. Netěší mě hrát již napsané kusy.

Čeho si v divadle nejvíc ceníš?

Divadlo je pro mě cenné v tom, že je to jedno z mála míst, kde může člověk sdělit lidem téma, co ho pálí. Za starých časů Céčka to bylo hlavně téma svobody, potom lásky, přátelství a odporu. Naučili jsme se psát mezi řádky a měli publikum, které to umělo přecíst. Spíš než vážné věci, dělám poslední dobou srandozní.

Čím to je, že se odkláníte od vážných témat?

Je to úbytkem sil. Přece jen je mi 75 let. Pouštět se do závažných témat není z čeho. Soubor se zmenšil na rodinný podnik. Tak hrajeme dvě škádlivé věci **Lišku Ryšku** a *Vědce*, kteří nejsou taky žádná hlubokomyslná hra.

Neplánuješ si od divadla odpočinout?

To ne. Já si hraji v kapele a v dramatické školičce u Jany Mandlové, která chodila do Céčka. Občas napíši muziku do Žamberku. Divadlo budu dělat dál. Už jenom tak z dálky, přiložím polínko. Na to, abych začínal znovu, nemám už sílu a asi ani chuť.

Přináší ti něco práce s rodinou?

Je to úžasné. Najednou máme společná témata a máme důvod se scházet. S mými vnuky, kterým jsem byl takový dědeček na nic, najednou vykvétají vztahy ob generaci, které by bez divadla těžko vznikaly. Spolu jsme něco tvořili, povídali jsme si o tom, hádali se. Velice nás to sblížilo. Je to moc krásné pracovat s rodinou.

Divadlo tedy hrálo zásadní roli i v tvém osobním životě.

No jasně. Jiná generace, jiné priority, jiný život. Teď zjišťujeme, že si máme co říct. Já se se svými dědečky skoro neznal, neměl jsem čas si s nimi popovídat. Nepoznal jsem je jako lidi. To teď už moji vnuci vědí, co su za člověka (*smích*).

Vaše rodina je obrovsky muzikální. Jak to u Vás vypadá, když se sejdete? Zahrajete společně?

Není to tak často, leda na Vánoce a na rodinných oslavách. Mimodivadelně spolu příliš nemuzicírujeme. Holky učí hru na piano, mají muziky za celý týden dost. To je jako kdybych se já bavil doma o medicíně.

Měl jsi někdy problém skloubit divadlo a svou práci zubaře?

Myslím, že je to relaxační prvek, který člověka udržuje v kondici. Mám piano v čekárně. Lidé se mě ptají: „Na co to tam je?“ Já jim říkám, že to piano má kouzlo a historii a kolem něj je nějaké pole, a to pole je klid. V mé čekárně je to důležité. Protože my děláme lidem většinou bolest. Občas si na něj někdo zahraje. Ale to piano tam většinou jen stojí a dělá dobrou atmosféru.

A loutky v ordinaci nemáš?

Loutky v ordinaci nemám, ale visí mi tam plakát 21. Loutkářské Chrudimí. To byl kdysi můj tichý protest proti 21. srpnu 1968. Na obrázku je čert, Kašpárek a bílý kůň. Když se mi někdo ptal, proč to tam mám, říkal jsem: „Podívejte se na to. Je tam čert, je tam Kašpárek... no jsou to hajzli... a ta jednadvacítka pod tím...“.

Dokáže tě v divadle něco naštvat?

Snažím se ovládat. Špatným profesionálním divadlům se vyhýbám. U amatérských inscenací se nezlobím. Když je inscenace blbá, neznamená to, že to jsou špatní lidé. Horší je, když je někdo nafučený. Přestože to moc neumí, udělá inscenaci, která má problémy, a on má nos nahoru. To mě trochu štve. To je ztráta času. Měl by si popovídat s někým, kdo dělá Zen, nebo s nějakým sympatickým psychologem, nebo starším kamarádem. A popovídat si o tom upřímně. Samozřejmě není příjemné slyšet negativní ohlasy, ale člověk by měl být tolerantní. Neměl by ale být tolerantní k blbosti, hlouposti, k nabubřelosti a nepokoře. To se stejně těžko mění.

Jsou lidi, kterým je souzeno být učiteli národů, jako je pan profesor Císař, Luděk Richter, Franta Zborník a další. Ti ať dělají zevrubnou a dobrou kritiku. V krajské porotě by měl být alespoň jen takový člověk.

Jsi muzikant, divadelník a povoláním zubař. Máš nějaké místo, kam od všeho utíkáš?

V zimě lyžuji. Jezdili jsme do Alp, u nás jezdíme do Orlických hor. Během zbytku roku chodím na ryby. Chytám pstruhy a lipany na vlastnoručně vyrobené mušky, nebo si jdu sednout k rybníku.

Máš nějaký trofejní úlovek, na který rád vzpomínáš?

Chytil jsem jednu desetikilového kapra, ale to není trofejní úlovek. Rád vzpomínám, jak jsem kdysi chytil veliké duháka. Byl to velký boj. Říkal jsem si: „Tebe nemůžu sníst, jsi moc krásnej. Bylo by tě škoda“. Tak jsem ho pustil. Za týden jsem ho na stejném místě chytil znovu. Zase jsem ho pustil. Nebyl jsem schopný tu krásnou rybu zahubit. Od té doby jsem na tom místě už nic neuložil.

Kdyby ten pstruh, kterého jsi pustil, byla zlatá rybka a měl jsi tři přání, jaká by byla?

Přál bych si, aby na sebe byli lidé hodnější, abychom byli zdraví a měli se rádi. Nemám velké přání. To, co potřebuji, mám. Jde mi spíš o to, aby se svět ubíral někde k duchovní cestě, aby to nebyla jen technokracie a honba za penězi a za lumpárnami. No jo, taková zlatá rybka asi není. (*smích*)

Ptal se TojToj

Dlouhý, Široký a Bystrozraký aneb Papírová pohádka

Prváci, KVD DAMU, Praha

Dlouhý, dlouhý, dlouhý aneb Papírová pohádka

Co napsat o notoricky známé pohádce? Zklamala. Na všech frontách. Soubor, který za několik let má učit, kterak dělat divadlo, přivezl pokus o inscenaci, za který bych udělil anticenu za totální minutí se s divadlem, nejen loutkovým, nýbrž jakýmkoliv.

Z podtitulu a s vědomím, že jde o katedru výchovné dramatiky na DAMU, bych očekával, že na začátku budou studenti hledat klady a zápory materiálu jménem papír, a pak se pokusí vytvořit divadelní tvar skousnutelný pro dětského diváka.

Papír. Materiál, který například umí hořet, trhat se, muchlat se, šustit, sáknout, propouštět/nepropouštět světlo, vrstvit se, apod. A vidíme? Výpravu kvalitativně stojící kdesi za vystřihovánkou ze Sluníčka či Ohníčku, postrádající jakoukoliv vlastnost, vyjma jediné – totiž vystavování otazníků a vykřičníků.

Jediným přesvědčivým zážitkem tohoto kusu je poznání, že interpreti nejsou vybaveni ani hlasovými, ani artikulačními, ani výtvarnými natož pak hereckými zkušenostmi (nebo alespoň poučkami?), postrádající jakékoliv dramaturgicko-režijní vedení.

Posledním otazníkem pro mne zůstává otázka vkusu a co jej formuje???

Darth Vader

Pohádka o usínání aneb nevyrostly nám ty děti trošku?

S pohádkou *Dlouhý, Široký a Bystrozraký* mám problém už dlouho. Princ se koneckonců bez vlastního vkladu dočká princezny, do které se zamiloval jen skrze obraz. Co je na příběhu lákavé, a to i při inscenování, jsou unikátní schopnosti tří pomocníků a jejich využití při hledání princezny. A bylo to také to nejzajímavější, co nám soubor Prváci KVD DAMU, Praha ve své inscenaci nabídl. Výtvarné řešení – jednoduché tubusové a kornoutové papírové loutky (pro mě ne zcela sourodé, ale každá nějak zajímavá, funkční) a plošné kulisy hradu a zámku s otvíracími dveřmi či okny, stojící na stole, to je ideální pro herce, kteří s loutkami začínají. Příběh byl odvyprávěn přehledně se zachováním původního jazyka K. J. Erbena. Byla patrná snaha o jednoduché jednání s loutkou, zaujalo jistě postupné vytahování Dlouhého, rozehrání a pohlcování moře (s nezvyklým motivem, že velká voda vyvržená Širokým odnesla v závěru všechny do králova zámku). Děti docela hezky mluvily a soustředěně plnily zadané úkoly. (To už jsem někde psal. Aha, to jsem vlastně chtěl sdělit.) Všechno bych přijal, kdyby členům souboru bylo deset let. Jenže oni jsou dvakrát tak staří. Čekal bych tedy nějaký jejich jasnější postoj, názor, také trochu více energie, nadhledu. Chybělo mi jednání slovem, text uplýval bez výraznějšího zaujetí, bez gradace, bez napětí, inscenace se tak stala vleklou a poměrně nudnou. Pak je riskantní hrát o opakovaném usínání, zvlášť pátý den festivalu. Mě to vedlo ke zlobení ve smyslu nápadů: Proč princ celou pohádku sedí na zebře? Jak to, že žalud roste na smrku? Král už je nemohoucí, proto jezdí na vozíčku? A vypadá jako Karel Vostárek. Tečka.

František Kaska

Je to takový průzkum bojem

rozhovor s Karlem Vostárkem

Soubor vznikl na katedře výchovné dramatiky DAMU, je tedy tato inscenace výsledkem nějakého semináře?

Je to takový vstupní projekt, který damáci udělali, když nastoupili do školy. Potěšilo mě, jaké udělali pěkné a zdařilé loutky. Tak jsme se rozhodli, že tomu dáme nějaký tvar. Na jaře se konal pražský Tajtrlík, tak jsem se studentů zeptal, jestli by si to nechtěli zkusit před lidmi – kolegy a studenty. Bez jakékoli ambice jsme šli na přehlídku. Asi kvůli tomu, že se letos moc v Praze neurodilo, tak se stalo, že jsme byli vybráni na Chrudim, ale s připomínkami, které vyšly v Loutkáři a které byly pravdivé. Tak jsme se ještě sešli, jednou, a trochu se to snažili to posunout. Je to výsledek práce v podstatě jednoho semestru, teda asi spíš čtrnácti dnů.

Loutky jste začali tedy vyrábět v rámci semináře?

Je to princip projektů, které jsou na katedře provozované. Začíná loutkovým vstupním projektem. Studenti vyrábí loutky a zkoušejí s nimi hrát. Je to takový průzkum bojem. Rovnou si vyzkoušejí, co se s ní dá udělat. Samozřejmě se bavíme o dramaturgii – o postavách, jaký je jejich charakter, chceme, aby to odpovídalo technologii i výtvarnu.

ptala se MaZda

reakce publika

👉 Na mě to bylo hrozně dlouhý. V jedné rovině. Nic jsem jim nevěřil. Nechápu, jak se na Chrudim mohli vůbec dostat.

👉👉 Mně se líbilo, jak byly vymyšlené loutky, leč působilo to, jako kdyby to byla první zkouška. Nevěděli, co hrát. Celkově se mi představení nelíbilo. Klad jsou loutky.

👉 Nechápu, jak to mohlo být v hlavním programu.

👉 Já jsem se krásně vyspal, byť jsem nebyl na představení, tak jsem si o tom nechal zdát.

👉 Další díl Nekonečného příběhu.

👉 Mně na tom vadilo, že se ten Princ nemusel vůbec snažit.

hlavní program

O Nirdhanatovi

ToTeMM, Sklené nad Oslavou

O Nirdhanatovi

U vystoupení rodiny Machkovy je těžko mluvit o divadelní inscenaci. Je zde sice jakési víceméně fixované východisko příběhu nesené totémovými loutkami i téma navozené otázkou, zda stačí mít se rádi, nebo je třeba i mít co jíst, ale do něj vstupují intervence dvou malých dětí, které si v něm dělají, co chtějí: tu doplní něco, co inscenaci spoluvytváří, tu něco, co ji nabourává, a přijde-li na to, lehnou si na zem či odejdou z jeviště. Všechna nevypočitatelná extempore dětí jsou arciř velmi zábavná a můžeme se jen dohadovat, co by bez nich zbylo.

Sledujeme jakýsi svérázný happenig či performanci, v níž oba rodiče usilovně pracují na vybudování jakéhos takéhos tvaru víceméně v intencích původního záměru, zatímco obě děti tu prostě jen svébytným způsobem existují (a cítí-li odezvu z publiku i se trochu předvádějí). Profesor Císař by měl radost, neboť jeho téze, že děti a psi na jeviště nepatří, neboť nejsou schopni sdělování, ale jen ukazování neboli ostenze, je v tomto případě stoprocentně potvrzena a sdělování se tu s ukazováním se přímo ukázkově pere.

Luděk Richter

Rodinný rozhovor s rodinou Machků

Jak se došel zeptat

Ta dobrá zpráva: s Machkovými je v divadle pěkně. Je s nimi pěkně, i když se čas od času (třeba na chrudimské dopolední repríze) stane, že se Magdalénce zas tak moc hrát nechce – i to konec konců ke kouzlu rodinného divadla patří. Ta zpráva je sama o sobě tak dobrá, že to vlastně bohatě stačí k pěkné půlhodině. A takhle nějak by mohla recenze končit.

Nekončí. Nekončí, protože mám potřebu svěřit se p. t. čtenářstvu, že mě logika pohádky o tom nešťastném indickém nuzákovi zmátla. Popravdě musím přiznat, že až kolegyně Soprová mě upozornila na ten zásah do lineárního plynutí příběhu v podobě toho, že hrdina se nakonec bohů nesobec-ky zeptal na trápení všech kromě sebe samého. Jenže i tak se mi princip zápletky nezdá: hrdina je tu především člověkem, který se došel zeptat, a jednotlivé miniprobémy se rozřeší tak nějak prapodivně samy. Největší problém mám s krokodýlem, který spolknul princeznu: jeho letité provinění se smázne tím, že mu tu princeznu z břicha vyříznou. Žádná účinná lítost ani pokání, stačí chirurgický zásah a všechno je najednou v pořádku. Netuším, nakolik je to dáno předlohou, ale skoro bych si tipnul, že spíš není: do toho malého mála, co vím o konceptu karmy, mi to ani trochu nezapadá. Jinými slovy: u toho, „co nám karmu opraví“ (jak se zpívalo v písničce), mám v Nirdhanatovi otazník. Ale to, že mi bylo v divadle pěkně, to bohudík zase tolik nepřebilo.

Michal Zahálka

Matěji, baví tě hrát divadlo?

Matěj: Jo, hrát divadlo mě baví, protože ho hraje táta a táta to hraje jinejm lidem, aby měli legraci, proto to chci dělat taky.

Baví tě se na tátu dívat, když hraje?

Matěj: Už moc ne, protože jsem už všechny divadla viděl. Radši napovídám, než hraju.

A co loutky, hraješ s nimi rád?

Matěj: Jo, s loutkama mě to baví moc.

Pomáháš tátovi s jejich výrobou?

Matěj: To moc ne.

A jak tebe baví hrát divadlo, Madlenko?

Madlenka: Mně baví ta mantra na vyhánění démona. (zpívá)

Matěj: To je stará indická mantra na vyhánění démona.

Ráda si hraješ s loutkama?

Madlenka: Ano, máme moc hezké loutky. Už se těším, až budeme hrát. Vlastně ne, protože tam nebudu mít hračky.

Proč jste si vybrali tuhle předlohu?

Tomáš: Tuhle předlohu vybrala Hanka Voříšková, od které jsem původně chtěl pomoci s úplně jinou předlohou, a to *O Osudovi* od Karla Jaromíra Erbena.

Tereza: Ona nám ji poslala, abychom si ji přečetli, protože je to hodně podobná pohádka, a nám se líbila.

Jakou mají vaše děti v inscenaci úlohu? Mají nějaké přesně dané role?

Tomáš: Původně tam vůbec nebyly.

Tereza: Děti chtěly hrát v Třebíči na přehlídce. Jezdí na ni totiž už od malička. Takže jsme si řekli, že uděláme srandičku, že to zahrajeme i s dětma. Tou dobou to ještě nebylo úplně hotový. A protože jsme z té přehlídky postoupili s tou verzí sem, tak tam dnes opět hráli. Jinak to hrajeme s Tomášem sami a někdy to hraje Tomáš i sám.

ptala se MaZda

reakce publika

👍 Bylo to pěkný. Líbilo se mi, že se rodinka shodne a že se dokážou pobavit s publikem.

👍 Já jsem se bavila celou dobu kvůli těm dětem. Nejsem si jistá, že by mě jinak ten příběh chytnul, kdyby to hráli jen ti dospělí, ale to byl asi záměr.

👍👍 Mně na tom vadilo, že se Nirdhanat vlastně jen došel na něco zeptat. Jako rodinné divadlo to bylo milé setkání.

👍 Jo, dobrý. Líbily se mi loutky a taky ty děti.

👍👍 Napadají mě dvě věci. Jedna, že se mi moc líbily loutky a druhá, že bych byla ráda, kdyby tady byl pan Císař. On má totiž takovou oblíbenou větu: Děti a psi na jeviště nepatří.

👍 Rozverně a ukecané dětičky mě opravdu pobavily. Ten krokodýl se jim moc povedl. Je nádherný. A „Chystej si repliku!“ mě rozesmálo. Nevím, jestli by mě to bez děcek tolik zaujalo, ale třeba bych se víc soustředila na děj a odcházela s jiným zážitkem.

O Dolfíčkově a Vlastě

TYAN, Plzeň

O Dolfíčkově a Vlastě

Romana znám víc rozevlátého a „neučesaného“. Patří to k jeho herectví. Ale potěšilo mě to zklidnění, protože jsem se mohla soustředit na Romanovu cestu rodinnou historií. A byla to jeho historie, jen jeho cesta? Nenašel si každý z nás svoji paralelu? Já tedy určitě. Vlastně ti, Romane, trochu závidím, že sis dal práci se svým stromem života a víc než jindy si slibuji, že už to taky nebudu odkládat.

Vyprávění celkem klidné a přitom tak silně vtahující. Ani jsem si nechtěla psát o „šmrdlení“ s loutkami, o pro mě ne úplně jasném výběru kufrů (jejich pořadí), protože by mě asi rušil jakýkoliv pokus o dokonalost. Zřejmě by vymizel ten pocit autenticity a hlubokého prožitku. Tvého i mého.

Děkuji ti za něj.

Martina Hartmannová

Skrývaná rafinovanost

Roman Černík je nenápadný démon. Zdánlivě jednoduchoučký a dilem patrně improvizované vyprávění s loutkou klame tělem. Co chvíli z té naoko nedokonalé, ušmudlané řady kufrů a zašmodrchaných loutek vyvstane důmyslný divadelní obraz, co chvíli dostane ten obyčejný příběh jednoho človíčka, jaký „možná máme kolem sebe i my“, nečekaný osten. Černík dokonale ovládá umění náznaku a prudkého střihu, třeba když scénu s vídeňskou prsatíci najednou sklapne do kufru a suše oznámí, že babička na dědečkův pobyt v Rakousku vzpomíná nerada. Mimořádně dobře potom vycházejí postupně odhalované náznaky dějin – když v Drážďanech „začíná něco smrdět“ a když potom „tam přece nemůže svítat“. A scéna, v níž Dolfík odvedl Seppa naposledy na nádraží a „zavřel za ním vagón“, to je ve dvou větech tak dokonalý understatement velké dějinné tragédie, že jsem se z toho chvíli vzpamatovával. *O Dolfíčkově a Vlastě* je silné setkání s dovedným vypravěčem, který má co vyprávět. Prosté a přitom rafinované.

Michal Zahálka

Moje symbolické rozloučení s dědečkem

Zajímalo by mě, jestli jste v příběhu vycházel z reálných biografických příběhů?

Ano, základní body jsou opravdu ze života mého dědečka, akorát to vždycky tak trochu převyprávím. Je to tedy skutečný životní příběh, takové moje rozloučení s ním. Tak trochu jsem si přitom uvědomil své kořeny.

V ohlasech diváků zaznělo, že jste se inspiroval výročním začátkem první světové války. Co Vy na to?

To je náhoda, že to takhle vyšlo. Já už tohle téma mám v hlavě dlouho. Víím, že můj dědeček nepoznal svého tatínka, protože ten zemřel v prvních deseti dnech 1. světové války. Takže se to tak sešlo, i když jsem to dělal už loni.

Je to poprvé, co zpracováváte biografický příběh?

Já dost často pracuji s příběhy, které se objevují kolem mě, protože autenticita je pro mě zajímavá. Ale takhle osobní příběh zpracovávám poprvé.

Často se používá kufrů jako rekvizit, ale podle vlastní zkušenosti víím, že je stále obtížnější nějaké sehnat... Kde jste sháněl Vy?

Máte pravdu, nejsou. Sháněl jsem je z nejrůznějších zdrojů. Ještě bych potřeboval vojenskou dřevěnou truhlu, ale na tu jsem ještě nenarazil. Takže, kdyby někdo věděl, ať se mi ozve...

Jak to vznikalo?

Začínal jsem příběh dávat dohromady loni na základě vyprávění svých rodičů a nějakých dopisů. Je zajímavé, že po dě-

dečkovi toho moc nezbylo. Skoro žádné fotografie, a opravdu jen pár dopisů. Zemřel přirozenou smrtí, ale předtím po sobě uklidil a tiše odešel. Jeho byt zůstal čistý. A tak jsem tu vzpomínku na něj postupně rozvíjel, a stále se to vyvíjí.

Znamená to, že se ten tvar proměňuje?

Proměňuje, protože to není fixované jako inscenace. Je to vlastně takový můj soukromý výzkum, kde končí vyprávění a začíná herectví. Mám tam sice postavené určité body scénáře, ale někdy se stane, že na něco zapomenou, a někdy si naopak něco přidám. Takže si tady dělám takový výzkum sám na sobě.

jas

reakce publika

(po představení v 11 hodin)

👍👉 To téma mě zajímá, protože se o historii svého rodu sama zajímám. Ale to provedení mě moc neoslovilo.

👉 Mám pocit, že se autor inspiroval výročím 1. světové války, ale moc se mu to nepovedlo.

👉 Zdá se mi, že moc neuměl text...

👉 Bylo tam hodně kufrů a ten pán v nich nemohl ty loutky najít!

(po představení ve 13 hodin)

👍 To bylo dojemné! Hlavně ten konec války.

👍 Silné lidské fascinující...

👍 Vzpomněla jsem si na svého dědečka. Takže jo.

Kázání děvčátkům a slečnám

Děvčátko a slečny, ZUŠ . A. Šporka

Zdařilá studýrka barokního kázání a známé pohádky

Na mladých divadelnicích z jaroměřských zuškových souborů je velmi sympatická snaha o hledání všemožných prostředků divadelního vyjádření, pečlivé studium nejrůznějších pramenů a souvislostí, neutuchající chuť vzdělávat se a učit se nové a nové věci, zkrátka soustředěná práce, kterou vždy reflektují v následné tvorbě. Právě tak tomu je i u souboru Děvčátko a slečny, založeného pro jednorázový projekt nastudování a prezentování *Kázání děvčátkům a slečnám*.

Bádání se tentokrát týkalo pohádky *Červená karkulka*, její podoby vzniklé v 17. století. Není proto divu, že výsledný jevištní tvar sestává z útržkovitých citací barokních textů a výkladů. Jednotlivé sekvence jsou dostatečně umně poskládány tak, aby divák od počátku do konce držely v napětí a nutily ho k přemýšlení o tom, jaké téma je mu vlastně zprostředkováváno, zároveň jsou však natolik srozumitelné a jasné, aby divák měl šanci si celé téma a výklad pohádky skutečně

poskládat. Ten, kdo viděl více představení této inscenace, má pak možnost dopodrobna si vychutnat květnatost a kouzlo barokní mluvy.

Je nutné přiznat Děvčátku a slečnám, že výborně pracují s volbou prostoru, kde svá představení hrají, a tyto prostory (zde krypta muzea barokních soch) se jim pak náležitě odměňují. I díky nim se daří budovat výraznou atmosféru, umocněnou hrou na gambu, v níž se pak dobře vyjímá čistota zvolených inscenačních prostředků.

Přestože toto vše považuji za skutečnou kvalitu představení, je potřeba přiznat, že z dramaturgického hlediska zůstalo jen u barokního výkladu dané pohádky a inscenace nenabídla hlubší nadstavbu. Ovšem i to je v řádu systematického studia divadelních možností velmi cenné.

Zuzana Vojtíšková

Když se inscenace potká s prostorem

Děvčátko a slečny, ZUŠ F. A. Šporka z Jaroměře sehrály představení své inscenace *Kázání děvčátkům a slečnám* v kryptě Muzea barokních soch. A po loňském představení *Ambrosia* Geisslers Hofcomedianen druhý projekt, který mě přesvědčil o vhodnosti přesunutí některých představení do těchto prostorů. Prostředí krypty pomohlo dotvořit souboru atmosféru celé události. Kamenný a chladný prostor. Na scéně stůl–oltář a dva malé oltářičky se svícny, které byly jediným osvětlením, v pozadí barokní obraz. Dívka s červeným čepcem předčítá s čistou otevřeností a naivitou nepřiliš literárně hodnotné (dobové?) veršiky a věnuje je všem lidem, které má ráda, tedy ve své důvěře všem, protože celý svět je hodný. Ale je přerušena nástupem hudebního plánu (na gambu výtečně zahrál Jan Holínský) a odvolána k zahájení kázání. Tři (velmi příjemné) slečny v červeném s doprovodem barokní hudby předvádějí nejprve jakousi vzdělávací přednášku, v podstatě předávají koláž textů, kde forma kázání je jaksi zaštiťujícím principem. Jejich přednes je kultivovaný, ale barevný a pomáhá dotvářet dojem z představení. Sdělení není nijak rafinované, odpovídá původnímu smyslu barokních kázání – poutavou formou zprostředkovat morální ponaučení. V tomto případě: Nebuďte, dívky, příliš důvěřivé, pokud jde o cizí muže. Pro podporu tohoto tématu využívaly kázání a v inscenaci i pohádku *Červená Karkulka*, a to především v jedné z nejstarších verzí Charlese Perraulta. Scény z pohádky rozehrávají s využitím loutky Karkulky – barokní panenky a stínohry, která se odehrává v dolní části oltáře, opět sugestivně a působivě. Celé představení pak pro mne je jakousi ozvláštněnou rekonstrukcí staré (nedivadelní) formy. A ještě jednou opakuji, souboru se podařilo využít všech složek k vytvoření ojedinělé atmosféry.

František Kaska

Jednou jsme všechny Karkulky

Zdá se, že Jaroměř letos žila pohádkami...

Soubor: Ono to tak nějak bylo ve vzduchu./ Neřekly jsme si, že letos uděláme rok Charlese Perraulta. Ale přišlo to./ Jsou to původní pohádky./ Prostě paráda./ Taková studnice moudra.

U míte všechny francouzsky? Jak došlo na nápad propojit český a francouzský text?

Dvě z nás se učí francouzsky, Editu jsem to naučily... / S tím přišla Jarka, viděly jsme Kázání Bílovského, a ona našla kázání, které tam prostě sedne jako – jak se to říká s tím hrncem?!/ Přišlo nám to úchvatný a my jsme řekly, že už to nechceme dělat jinak než s tímhle.

Byla jsem překvapena tou loutkou, protože normálně si loutky sami vyrábíte, a tentokrát jste použili panenku s porcelánovou hlavičkou?

Ano, my jsme ji předělali na loutku bunraku, ale není to přesně ono, protože má ten kamenný krk.

Tady hrajete ve velmi specifickém prostoru, je to obvyklé?

Jarka H.: Hrály jsme i v kamenném divadle, ale premiéru to mělo v Comœdien Hausu, což je vlastně stodola.

Soubor: Na Šrámkově Písku jsme to hrály v kapli, ale později už na klasické scéně. Tady se nám to líbí, protože se potkává baroko s barokem.

Jak cítíte akustiku?

Cítíme ji výrazně. Musely jsme to zpomalit, aby bylo rozumět.

S živou hudbou se počítalo od začátku?

Jarka H.: Od začátku jsme si představovaly doprovod violy da gamba. Ještěže máme na škole gambový obor, a šikovného muzikanta, který s námi hraje. A ještě k tomu výběru, ono

se to tak pěkně uzavřelo tím, že Jeník hraje barokní skladbu Une Jeune Fillette.

Pohádek má Perrault více. Byla Karkulka první výběr?

Soubor: Je nejznámější, a my jsme se s ní taky setkaly jako s první. / Takže jsme ani nepřemýšlely, že bychom dělaly jinou, když jsme si ji tak objevily.

Jarka H.: Navíc je to téma, které bylo mnohokrát zpracováno. Upravili ji i bratři Grimmové a známe samozřejmě i nejruznější další verze. Ale nakonec jsme se rozhodly pro tu původní, Perraultovu. Řekly jsme si, že to prostě skončí vlkem, nepříjde žádný myslivec, nebude žádný happy end. A potom mě napadlo, že by z toho mohl být rituál nebo iniciace. A tak se to celé uzavřelo. My tam čteme spoustu různých významů, a pozorný divák možná taky na něco přijde. Třeba se zamyslí nad tím, jestli ta maminka Karkulku do toho lesa neposlala úmyslně.

Ovšem Karkulčina závěrečná koketní větička s mnohým úsměvem ukazuje, že opravdu dospěla...

Jarka H.: Je to tak. Teď jde o to, v co dospěla? Všechny jsme jednou Karkulky, a otázka je, co z toho vznikne. Možná jsou to trochu padlejší Karkulky. (*smích souboru*). Ale už si asi dovolujeme hodně (*huronský smích všech*).

Ať si to každý přebere, ať si každý vybere podle své nevinnosti nebo vinnosti...

Soubor: To si dáme do programu!

jas

Divadlo jako událost

Na poslední diskuzi letošní LCH se již začíná, zejména ke konci, projevovat únava účastníků. Přesto vyvolaly zhlédnuté inscenace živé reakce. Velkým tématem, které se linulo jak hodnocením *Dolfíčka a Vlasty*, tak *Nirdhanata*, byl vztah mezi ucelnější divadelní formou a happeningem, událostí. Do jisté míry by pomyslnou dvojici šlo vytvořit i ze zbývajících dvou inscenací, *Dlouhého, Širokého a Bystrozrakého* a *Kázání*. U obou byla řeč o citu pro situaci, napojení herců na publikum a na sebe navzájem, o herectví a o práci s atmosférou, byť u každé z inscenací v poněkud jiném kontextu.

O Dolfíčkovi a Vlastě

Nejhlavnějším tématem byl jednoznačně vztah mezi divadelností a rovinou osobního vyprávění. Řada lidí ocenila lidskost příběhu, závěrečné poslání těž rezonovalo a mnoho lidí i dojalo. Porota ale vyzývá k tomu, abychom se nenechali strhnout pozitivním zážitkem. Jak moc je to ještě divadlo? Je to spíše svébytná disciplína storytellingu. Dějepisný aspekt někomu vadil, pro jiné naopak fungoval výborně. Civilnost se dostávala do konfliktu s divadelnějšími prostředky, které vyvolávaly jiná očekávání. Sám Roman Černík hledá hranice mezi divadlem a vyprávěním, při hraní třikrát za jeden den cítil, jakým způsobem začíná fixace „umrtvovat“ výsledný tvar. Poslední poznámka poroty se týká výpravy: ty dvě hlavy/loutky byly výtvarně odjinud.

Dlouhý, Široký a Bystrozraký

Drtivá většina reakcí jak z publika, tak od poroty, byla poněkud kritičtější. Inscenace nefunguje, práce s textem a s příběhem je špatná, herectví bylo těž nedostatečné. Porota kritizuje nedostatek energie, absenci vztahů a napětí, ale i scénografii, promarněnou šanci pracovat s materiálem. Diváci se pozastavují nad tím, že herci jsou budoucí pedagogové. Soubor objasňuje kontext vzniku: nejsou soubor, ale spolužáci, inscenace nevznikala jako inscenace, ale jako klauzura. Přesto by po roce společného studia neměli herci působit tak nejednotně, nejsou naladěni na jednu vlnu. Byla

👍 Mně se hlavně líbilo to spojení s francouzštinou. Někaké základy mám, tak jsem tomu i rozuměla. A myslím, že ani člověka, který neumí francouzsky, to tam nijak nemuselo rušit.

👍 Hezký prostředí. Zajímavý určitě.

👍👋 Tak já nevím. Přišlo mi to trochu jako ve škole, ale jinak to bylo dobré.

👍👋 Můžu říct, že příběh Karkulky mě velmi oslovil, ale těch pouček tam na mě bylo trochu moc.

👋 Nebylo to moje téma. Je to spíš pro holky.

👍 Líbilo se mi, že to dělaly jako nějaký rituál. S téma svíčka-ma.

oceněna práce s loutkovitostí loutky, ale i v ní bylo možné nalézt nedostatky: Široký se nerozšiřuje, když pije moře, vtip s Bystrozrakého okem přichází pozdě.

O Nirdhanatovi

Podobně jako u inscenace TYANu se otevírá téma vztahu mezi divadelní formou a událostí na jevišti, happeningem. Řadu diváků představení bavilo, ztotožnili se s tématem otce snažícího se uživit rodinu, toto téma však nebylo přítomno i ve vyprávěném příběhu. Inscenace by mohla být kratší. Nezávislá existence dítěte na scéně byla tak silná, že přebíjí příběh. Jakmile se publikum zasměje, začne chlapec exhibovat. Soubor konstatuje, že i zde byla kvalita jednotlivých představení ovlivněna skutečností, že se hrálo třikrát po sobě. Dítě by možná více spolupracovalo, kdyby bylo rovnocennějším hereckým partnerem, kdyby bylo na příběhu zainteresovanější, dostávalo jasné úkoly. Celistvé a jednotné výtvarné zpracování potěšilo. Machkovi hrají představení i bez dětí a ujišťují nás, že tehdy je to pěkné.

Kázání děvčátkům a slečnám

Ohlasy byly veskrze pozitivní. Zvlášť byl oceněn cit pro situaci a schopnost vybudovat atmosféru a pracovat s ní. Celkově dobrá herecká práce protagonistek. Výborně zvolené site-specific, byť představení prý funguje i ve sterilnějších prostorech. Padá otázka, zda jde o divadlo, porota zmiňuje termín „barokní wikipedie“. Tato wikipedičnost některým připadá nadbytečná, vše důležité se dá předvést nebo domyslet z kontextu. Při druhém zhlédnutí může poučený divák očekávat nadstavbu, která tam ale není. Vystává otázka, jak vnímat formu – je to kázání? Proč kážou dívky, které mají být cílovou skupinou? Proč kážou dnes? Nebo je to čtení náhodně objeveného textu? To by dávalo větší smysl, není to ale v inscenaci jednoznačně přítomno. Jaký význam má přítomnost francouzštiny? Konec je také poněkud problematický. Ani z těsné blízkosti nepůsobí závěrečné nalíčení jako dostatečně barokní finále. Nejasný je i význam, stává se snad Karkulka prostitutkou?

pab

seminář M

Nadšení pro věc

To je tak, když se nechávají věci na poslední chvíli. Multimediální seminář jsme chtěli navštívit na závěr, až se bude dít to nejzajímavější, bohužel jsem ho ale navštívil na závěr, když už nejakčnejší věci proběhly a já tak zastihnul seminaristy pouze sedící u počítačů a pilně sestavující své animované filmy. Je to práce náročná a nevděčná, nikdo už si nehraje s modelínou, místo toho se bojuje s technikou, starší počítače zadýchané chroustají a zadané povely plní jen zpomaleně, tu vypadne snímek, tam je zase třeba obraz upravit, roztáhnout, či jenom přejmenovat soubor. Seminaristé, rozdělení na skupinky, pracují s největším nasazením a soustředěností a lektor Jirka chodí od počítače k počítači a ochotně všem radí, zálohuje snímky a dokonce se nabízí, že kdyby se nestihalo, udělá alespoň provizorní střih, aby bylo co na prezentacích pustit. Bez ohledu na to, že den předtím plesali, mi s úsměvem oznamují, že pracují již od osmi ráno – takovou energii jim mohu pouze závidět.

pab

Seminář, který nekončí

Seminář M je skutečně takový. V podvečerních hodinách se setkávám s Jirkou Kizmanem, který mi říká, že zrovna čtyři hodiny na pokoji ještě upravoval fotky seminaristů...

Kterou část tvůrčího procesu máš nejradši?

Tu přípravu. A finální export, kdy už konečně uvidíš hotový film. Ten střih, animování, práce na počítači celkově, to není tak záživné, je to vlastně fabrika. Nejhezčí je výroba loutek, scénografie, psaní scénáře a pak to samotné animování.

Mě právě překvapil zápal, s jakým se seminaristé věnovali i těm méně záživným činnostem, střihání, skládání fotek v programu a podobně...

Nečekal jsem, že budou až takhle nadaní (smích).

Měl jsi záložní plán, kdyby se nestíhalo?

Ne, věřil jsem tomu, že to stihnou. Na přípravu jsme měli mít tři dny a oni to zvládli za den a půl. Pak se ale zasekli na samotném animování, protože neznali své fotoaparáty, takže jsme řešili, že jsou fotky moc tmavé, moc světlé a tak.

A teď se to zasekává...

Teď se to zasekává na tom, že máme pomalé stroje. Bohužel to nejde dělat na starém počítači s pomalým procesorem.

I v tuto chvíli seminář pokračuje, neboť přichází seminaristka, která zjevně také strávila posledních několik hodin prací na filmu. Začínají se bavit o upravování fotek i o tom, jak se střihací program při navržení více sekvencí zasekává. Nechávám je pracovat a odcházím opět naplněn obdivem pro jejich zápal.

pab

Zakliň se a postav mi tam to šapitóčko!

K jezeru do Parku republiky přicházím opravdu v pravou chvíli: Hanka Voříšková je zraněná. Poskytuji jí náplast. „No ty jsi úžasná, takové redaktory máme nejradši!“ Hezké přivítání. S posláním redaktorky a nově i zdravotníka se nořím do hliněného (nebo hlínového?) světa, který Seminář H vybudoval kolem obrovského stromu. Strom sám se stává materiálem i bytostí. Někteří sedí na větvích a upevňují postavičky z hlíny, jiní je zaplétají mezi větve, další modelují na zemi. Za několik desítek minut tvoří neuvěřitelný svět – vidíme slona, opice, masky, voodoo panenky, artysty, starce, vylézajícího z jezera atd. Všichni frekventanti spolu neustále komunikují, smějí se, chválí a hází do pléna pokyny, komentáře i nápady: „Zakliň se! Nespadni! Mně to prasklo... Jdem to zaplatlat. Postav mi tam šapitóčko! Ty seš fulpas. To je naše vlastní Ob-ludárium.“ Obdivuji jejich výkonnost a energii. „Oni jsou natlakovaní! Říkám tomu princip Papinův hrnec,“ vysvětluje s úsměvem Hanka, „celý týden se na tohle těšili.“ Seminarista Láďa obsazuje jiný strom – vybíhá na něj a důmyslně usazuje jakési skřítky... „To nejsou skřítci, ale dravci!“ Dobrá, dobrá, omlouvám se. „Muž, který sázel dravce,“ komentuje pyšně svoje dílo Láďa. Jen se na malou chvíli otočím, objevují se nové a nové postavičky! Inspirace, zdá se, přichází okamžitě. Bára, noříci své ruce do hlinové masy: „Ani nevíš, jaký je to relax, já nikdy nebyla tak vyklidněná, jako jsem tady.“ No, není to krása? Závěrečné „hlinové objetí“ sice s díky odmítám, ale odcházím – přesně jak říkaly Bára s Hankou – spokojená a klidná.

pH

Hlína v akci!

rozhovor s Hankou Voříškovou nejen o hlíně...

Na LCH ses vrátila jako lektorka, jaké to je?

Když mě Michal oslovil, tak jsem vzpomínala, jaké že semináře jsem tu už vedla. Jeden se jmenoval „Čára a papír“, druhý „Barva“. Už tehdy mě zajímalo, jak využít výtvarné prostředky v divadelní akci. Už tehdy jsem si říkala, zda by bylo možné zkusit i akci s hlínou... I pro mě je to výzkum, protože jsem nikdy nic takového nedělala. Beru to jako příležitost.

To určitě je! A kam se dá s hlínou za sedm dní dojít?

Pro mě jsou klíčové dvě věci: prostředí a postava. To je pro mě nejdůležitější, a to ostatní musí vyplynout samo od seminaristů a z naší společné práce. Krajiny už splněné máme (smích). Pracovali jsme s vodou, kamenem, trávou, větvemi... Já nevím, zda je možné použít hlínu divadelně – tzv. v akci. Ve středu jsme to zkusili. Hlína se stala bytostí, rozdechávali jsme ji a probudili. Zkoušeli jsme si, co zvládne, ale nedokážu si zatím představit, že by se z toho dalo udělat představení. Ale v jednoduchých akcích vznikají hodně pozoruhodné události. Hlína má skvělé vlastnosti – může se rozplácnout, je tvrdá, měkká, nebo se přilepí a nejde sundat. Chci, abychom se dostali k tváři a hlavě (a směřovali k postavě). Ale představu o divadle nemám.

pH

Nos je jako kopec

rozhovor se seminaristkou Hankou

Vyberte jedno slovo, které se vám s tímto seminářem asociuje.

Klid.

Proč jste si jej zvolila?

Touha pracovat s Hankou Voříškovou. Mám moc ráda to, co dělá. Chtěla jsem vidět, jak pracuje, uvažuje a tvoří a tolik mi nezáleželo na tom, zda to bude s papírem nebo hlínou.

Jaké objevy vám seminář přinesl?

Zjistila jsem, že umím modelovat lépe, než jsem si myslela (smích). A co jsem objevila úplně nově, je modelování se zavřenými očima. Měli jsme totiž za úkol jednou rukou modelovat a druhou si sahat na obličej. Ruka na hlíně měla modelovat a kopírovat pohyby ruky na obličej. Hanka nám říkala: „Modelujte to jako krajinu. Chodte po ní tak. Nos je jako kopec atd.“ Pak mě překvapilo, jak moc se mi to podobalo. Nyní vím, že modelovat se dá i jiným způsobem.

Co dál si odvezete s sebou z Chrudimi?

I když se to možná nezdá na první pohled, hodně jsme pracovali se zvukem. To se dá použít v mnoha různých oborech, nejen v loutkářství. Hliněné divadlo doma asi neudělám, ale už třeba vím, jak bych mohla vymodelovat hlavičky loutek.

pH

Agenti hlásí

Seminář B

Papír se stává naším partnerem, příbytkem, nábytkem, dobyt看kem, zbytkem.
Papír se stává... my se stáváme papírem, krásnou snesitelnou lehkostí bytí.

Agent od Burgerů

Seminář C

Dnes to bylo fajn, nadýchli jsme se z plných plic. Lehli jsme si na 10, naučili s plošňáky a zahráli scénky. Ze stromu se stal keř, z průvodčího Míša, ze lva lef a z kolíčku šňůra.

Agenti Hrnek s.r.o. (agenti již mezi vámi nejsou)

Seminář G

Dnes jsme se po důkladné rozcvičce vrhli společnými silami na tvorbu úžasných představení. To byste nevěřili, kolik kreativity se ukrývá ve hře se Smrtkou, Pulcinellou, krokodýlem a jedním gumovým pískacím kuřetem :-)

PS: Jen mě nevzali do hry, což mě tedy urazilo a odjíždím.

Agent Punch

Seminář H

Konečně dovolená! Dopoledne v parku u jezírka. Letní pohoda, slunce, brouci, pavouci. A z vody, trávy i stromů vyrůstají zvláštní tvorové...

Agent Hliněnka

Dodělávky, vychytávky, prostě finišuju! Poslední cvak a hurá k PC. Klikni sem, přetáhni, přejmenuj, uprav a zase znovu! Zvládli jsme toho malinko a tak doufám, že vám to bude zítra odsepat a předváděčka se povede. Genesis to zvládne!

Agent Houby

Seminář S

Už je uděláno, už je hotovo. Máme loutky, máme příběh a těšte se na něj.

Agent Rohlík s OSCAREM

Seminář X

Časné rozbřeskové ráno s Hvězdou... brzké ráno s telefonátem z MK ČR...dopoledne s Beránkem, dětmi, poutí a harmonií krásně v temporytmu semináře X... odpoledne s Machkovými a Prváky, večer s Kázáním... noc s Hvězdou... díky Michale Drtino!

Agent Bambula

PREZENTACE SEMINÁŘŮ ZAČALY...

...a je to vždy chuť hořkosladká. Je krásné zhlédnout výsledky šestidenního úsilí, potěšit se pokroky kamarádů a možná se i inspirovat pro volbu příštího semináře, ale také to znamená, že se konec festivalu nachýlil a my se budeme muset zase (někdy i na rok) rozloučit. Tento „bittersweet“ pocit jistě necítíme jen my v redakci, ale i vy – drazí seminaristé, lektoři, poroto a všichni ostatní, kteří jste sem přijeli (třeba jen na chvíli).

Pokud jste včera na půl sedmou dorazili do Parku republiky, zhlédli jste tzv. předváděčku semináře R, ve které se příroda utkala s umělohmotnými výrobky. Děti, s vlastnoručně vyrobenými loutkami z nejrůznějších přírodnin, svedly boj s loupežníky, vyrobenými jejich rodiči a bylo zcela jasné, v jak dobré atmosféře celý seminář musel probíhat. Presentace semináře F byla rozdělena do šesti výstupů a jednoho bonusu. Malé marionety, zručně vedené frekventanty semináře, putovaly kolem jezírka – pluly na něm, procházely se, střílely, skákaly a opět potvrdily, že když je s nimi nakládáno pečlivě, dovedou malé velké zázraky. Za ty považuji i postavičky a masky z hlíny, které obklopile hned dva stromy podél jezírka. Shlížela na nás opice i slon, lehce nás vystrašily masky a obličejové zapletené do větví stromů a potěšily nás nejrůznější detaily, které potvrdily důmyslnost seminaristů i jejich smysl pro humor (za všechny zde jmenuji prasklá vejce na zemi – viděli jste ale, kde bylo umístěno hnízdo?).

Je už klišé říkat, že mnohé závěrečné předváděčky jsou kvalitnější, vtipnější a propracovanější než některá představení, ale marná sláva – je tomu tak. Děkuji.

pH

C G Am Em F C F G

Ma ri o ne ty jsme si vy ro bí li jak jsme si ni mi na lo ži li

5 C G F G C

Cho dit jsme je na u či li a my jsme se po u či li. Je to vel ká

11 G F C G F Am G

zá ba va a le ta ké ná ma ha. By la by tu ško da ne být

16 F G C

má me na cvi če no mno ho e tud. A co mo je

19 G F C F G C

e tu da? No to by la fakt bí da.

Agent Chadviček

Jaké pohádkové postavy se nejvíc podobáš?

Zjistíš to úplně jednoduše. Stačí zakroužkovat písmenka u odpovědí, které jsou tvé povaze nejbližší a na konci spočítat, kolik kroužků které písmenko obdrželo. Tak schválně!

1) Jaké většinou vypadají tvoje rána?

- a) radostně vyskočíš z postele a těšíš se na to, co ti přinese nový den
- b) hned jak vstaneš, zamíříš do koupelny se řádně upravit; nechceš, aby se tě někdo polekal
- c) nejprve si ještě chvilku poležíš, ale po chvíli vstaneš a rozhýbeš ztuhlé tělo nějakými osvědčenými cviky
- d) hned jak otevřeš oči, běžíš k oknu zkontrolovat počasí a začneš plánovat, co během dne podnikneš (pokud tedy zrovna nemusíš do školy)

2) Jaké oblečení nejraději nosíš?

- a) máš rád/a hodně barevné oblečení; tvou nejoblíbenější barvou je červená
- b) upřednostňuješ holčíčí módu – ve tvém šatníku nesmí chybět sukýnky, korálky, náramky, sponky a všemožné jiné ozdoby
- c) máš rád/a pohodlí, takže nejčastěji volíš nějaké kraťasy, tričko, mikinu a občas sáhneš i po nějaké té pokrývce hlavy
- d) když už si máš vzít něco na sebe, tak pokaždé sáhneš po některých ze svých oblíbených kalhot, ale nebráníš se ani teplákům nebo laclácům

3) Co nejraději děláš ve volném čase?

- a) máš rád/a snad všechny sporty, které jsi kdy vyzkoušel/a; dostane-li se ti do ruky míč, svoláváš všechny kamarády z okolí a jdete někam na hřiště
- b) úplně nejraději tančíš, ať už sám/sama nebo s kamarády, rád/a si také kreslíš nebo si čteš nějakou knížku
- c) rád/a chodíš na procházky s kamarády, hraješ s nimi různé hry nebo si doma třeba stavíš nějakou stavebnici
- d) moc rád/a jezdíš na výlety s rodinou, kamarády nebo se školou; máš rád/a přírodu a zvířátka; chodíš hodně ven do lesa a taky moc rád/a navštěvuješ ZOO

4) Co nejraději piješ?

- a) tvými nejoblíbenějšími nápoji je obyčejná voda a ovocný čaj
- b) máš rád/a různé šťávy; tvá úplně nejmilejší je bezinková
- c) jakékoliv sladké nápoje, když tě honí mlsná, tak rozhodně volíš kakao nebo třeba horkou čokoládu
- d) máš rád/a džusy všeho druhu a všech příchutí

5) Jak se většinou chováš ve společnosti?

- a) společnost miluješ; jsi rozený bavič – rád vyprávíš vtipy a jsi pro každou legraci
- b) rád/a společnost okouzluješ; jsi spokojený/a až tehdy, když víš, že ti to sluší
- c) raději posloucháš, co říkají ostatní, ale jakmile jsi s partou svých dobrých kamarádů, vymýšlíš stále nějaká dobrodružství a lotroviny
- d) moc toho nenamluvíš, ale společnost máš moc rád/a, obzvlášť návštěvy kamarádů

6) Jakým způsobem se nejraději přepravuješ z místa na místo?

- a) hrozně rád/a běháš, skáčeš, pohopsáváš, děláš kotouly a všemožné skotačíš
- b) nebráníš se jízdě na koni, na poníkovi nebo velbloudovi, ale nepohrdneš ani cestou letadlem
- c) občas se svezes – rád/a cestuješ tramvají, metrem nebo trolejbusem, ale ze všeho nejraději chodíš a kocháš se vším, co vidíš kolem sebe
- d) pro přepravu si nejraději volíš nějaký dopravní prostředek, ať už by to mělo být kolo, koloběžka, kolečkové brusle, traktor, auto nebo třeba autobus

A tady je tedy výsledek. Podle toho, jaké z písmenek jsi zakroužkoval/a nejčastěji, takové pohádkové postavy se podobáš nejvíce.

A/ KAŠPÁREK – Jsi veselá povaha, která je pro každou legraci i lotrovinu. Nikdy chvilku neposedíš. Stíháš spoustu věcí, málokdy tě dokáže něco zastavit či zaskočit nepřipraveného.

B/ MAKOVÁ PANENKA – Jsi okouzující bytost, která je ve společnosti oblíbená. Rád/a pečuješ nejen sebe, ale i o své okolí. Zvelebuješ všechno, co se dá.

C/ PINOKIO – Jsi rošťák, který si rád tropí legraci z ostatních. Jsi pro každé dobrodružství. Umíš přijímat názory a nápady ostatních. Jsi dobrý/dobrá kamarád/ka. Své kámoše nikdy nepotopíš. Víš co, co to znamená parťáka.

D/ KRTEČEK – Nevíš, co je nuda. Pořád musíš mít něco na práci. Rád uklízíš, přerovnáš nebo pomáháš ostatním, s čím je zrovna potřeba. Nikdy nezapomeneš popřát k narozeninám svým kamarádům nebo někomu z rodiny.

Kam ještě dál?

Červen a počátek července zaznamenal jako obvykle celou kanonádu festivalů: Dětská scéna, Wolkerův Prostějov, Mladá scéna, Loutkářská Chrudim. Pokud ale ještě nemáte dost, zde je pár tipů, kam dále vyrazit o prázdninách.

 20.-30.července se v Praze odehraje **Divadelní Odysea**, česká část mezinárodního projektu Meeting the Odyssey. Na deset dní obsadí tři scény – Divadlo Hybernia, Loď Tajemství a cirkusovou arénu souboru Sacra Circus (na Palackého náměstí). V programu se objeví Cada Die Teatro z Itálie, Teatr Lalki i Aktora z Polska, Lenka Vagnerová & Company, Farma v jeskyni, Patricie Poráková, soubory Squadra Sua, Sacra Circus či Divadlo Minor.

 O prázdninovém víkendu 19.-20.července 2014 pořádá umělecká skupina OLDstars benefiční divadelní festival s názvem **OLDstars on the nice ROUD**. Na programu jsou hlavně inscenace z aktuálního repertoáru OLDstars (např. V lese černém, Bouře, Pískoviště, Milenecké etudy, Etty Hillesum, Vyskočit z kůže, Princezna Turandot a premiéra Pozemšťana).

 Od konce června do konce srpna se odehraje v Přerově mezinárodní divadelní festival **Dostavničko 2014**. Postupně tu zahrají Hanácká scéna Kojetín, ale i divadelní spolky z Ostravy, Brna, Kroměříže, České Lípy, Pardubic či hosté z Polska. Na programu jsou autorské hry, ale i Romeo a Julie v netradiční stínohře či Hráz věčnosti Bohumila Hrabala, kterou přiveze Bílé divadlo z Ostravy.

 84. ročník multižánrové přehlídky amatérského divadla **Jiráskův Hronov** proběhne ve dnech 1. – 9. srpna. K vidění budou destičky inscenací různých žánrů, které vzešly jako vítězové z amatérských soutěží z oblasti činohry, loutkářství, tance, hudebního divadla, divadle poezie a také zahraniční inscenace vybrané českým střediskem ATA/IATA. Součástí festivalu jsou i odborné semináře, věnované pohybu, řeči a divadlu vůbec.

 A kdo má kontakty, čas a peníze, může vyjet i do zahraničí. **Fringe Festival** ve skotském Edinburgu se pořádá ve dnech 1.- 25. srpna. K vidění tu budou stovky představení po celém městě. Kdo chce vidět to nejlepší, by si měl ovšem pořídit lístky už teď. Upozorňujeme, že loni na festivalu zazářily naše performerky Markéta Vacovská a Miřenka Čechová, ale i letos budeme mít několik kandidátů na tamní prestižní ocenění.

jas

Jaký jsem chrudimský pařmen?

1) Při představení...

- a) ...spím. Často se mi i zdá něco krásného... Děsím se, že se mě někdo zeptá na názor.
- b) ...bojuji, tu více, či méně, ale bojuji. Názor mám.
- c) ...vnímám vše a rád o tom pak debatuji s redaktory Zpravodaje.

2) Po posledním představení dne...

- a) ...ožívám a hledám, čím objevenou energii ještě nabudit. Poté pokračuji do časných ranních hodin.
- b) ...jdu na kávu a dobiju baterky. Alespoň na pár hodin.
- c) ...usínám. Možná zajdu na pivo či dvě, ale brzo odcházím.

3) Výrok, který by nejlépe vystihl můj večer na Chrudimí?

- a) „No snad nejdete spát! Vždyť ještě ani nesvítá...“
- b) „Ale tak ještě jednoho panáka si dám. Ale pak už určitě jdu! Za pár hodin svítá...“
- c) „Už svítá... To se vracíš teprve teď?“

4) Když se na semináři kolegové baví o předchozí noci...

- a) Všechno vím, také jsem tam byl/a a ochotně popisuji, jak skvělé to bylo a co kdo vyváděl. Nestydím se za nic, co se týká mě.
- b) Chytám se do určité chvíle, rád si vyslechnu, jak to dopadlo po mém odchodu.
- c) Jsem mimo, ale rád se dozvím, jak a kde se všichni tak zničili.

5) Když se někde někdo zmíní o Kačence...

- a) Trpím, ale přemáhám to. Víím, že život jde dál a pít a zpívat se dá třeba i v té Hvězdě, ale často mě přemůže stesk a neubráním se slzám.

- b) V zásadě to se mnou nic nedělá. Už jsem si zvykl/a.
- c) Chybí mi výhled na Chrudim.

6) Poslední den festivalu?

- a) Nemám ani na cestu zpátky, mluvím jako Veronika Žilková, usínám za chůze. Jsem spokojen/a.
- b) Pociťuji únavu, snad i lehce namožené hlasivky, ale s chutí jdu na poslední představení. Jsem spokojen/a.
- c) Sice unaven/á zážitky, ale v zásadě odpočat/á, mířím domů. Jsem spokojen/a.

☞ Převaha A

A vítězem se stává... Ano, je to prvenství a obdivujeme vaši sílu a výdrž. Po právu se můžeš nazývat chrudimským pařmenem číslo 1! Nicméně nedoporučujeme tuto dovednost zveřejňovat v životopise ani o ní mluvit mimo tento festival.

☞ Převaha B

Zlatá střední cesta – to je pravděpodobně vaše heslo. Jsou večery, kdy se necháte strhnout více, ale jsou i takové, kdy o vás není moc slyšet. Znáte své možnosti a chápete, že zničit se do mrtě není zrovna ideální. Zvlášť pokud musíte jít na seminář nebo druhý den hrát.

☞ Převaha C

Jako o chrudimském pařmenovi o vás rozhodně mluvit nemůžeme. Možná ještě nejste plnoletý/á, možná máte na starost ty, co plnoletí nejsou. Každopádně pro vás žije Chrudim především ve dne. A přesně takové tu víc než potřebujeme.

Festivalová inventura Michala Drtiny

Chrudim dle Kašpárka/Kašpara

☒ Usnout při představení (ALE JENOM KRÁTCE)☒ Neusnout při představení☒ Ochutnat zmrzlinu v Alfě☒ Navštívit Muzeum loutkářských kultur☒ Jít alespoň na 3 diskuse s porotou☒ Navštívit Muzeum barokních soch☐ Vyluštit křížovku ve zpravodaji☒ Projít se v městském parku☐ Alespoň jednou zaspát na seminář NA SEMINÁŘ☒ Dát si pivo v Modré hvězdě X SE NEODKÁSPAR☒ Pozvat člena redakce na panáka AŽ DĚS VĚŘE☐ Vykoupat se v Chrudimce☐ Vykoupat se v Chrudimce omylem☒ Zpívat píseň z nějakého představení při procházce noční Chrudimí	☒ Koupit si další knihu od Ludka Richtera 50. LOU☒ Jamovat ve Hvězdě POŘAD SI ZTRAC☒ Pochutnat si na obědě ve stanu☒ Jeden den nespát☒ Líbat se s členem z jiného souboru☒ Popíjet na lavičkách před intrem (V MODRE HVĚZDĚ)☐ Používat sociální zařízení na patře kde bydlím, byť je určeno opačnému pohlaví☐ Probudit se na cizím pokoji / NIKDO NEVSTÉVĚL☒ Poklonit se, když uvidím Michala Drtinu a oslovovat jej „Tatičku“ DOPLNĚNO V ŠEST RANO V PÁTELI☐ Sehrát krátké představení na schodech u divadla Karla Pippicha☒ Vyrobit loutku z jakéhokoliv materiálu *☐ Káva a dort v cukrárně U Myšáka (nyní Královské cukrárně)

Detektiv Lupa a tajemná věž

Studio DAMÚZA

9.58 hodin. Za divadelním stanem právě spustili ventilátor pro nafouknutí skákacího hradu. Pět metrů od divadelního stanu pořádá pan Kadeřávek pravidelnou ranní poradou, „že aby to fšechno šlapalo lýt a radostněj“. Do divadelního stanu se pomalu stěhují maminky s kojaňaty, nedochůdčaty a batolaty. Sem tam přicházejí i děti.

A začíná divadlo: V lese za vesnicí je věž, ve věži čarodějnice a ve vesničce se začínají ztrácet děti. O pomoc je požádán detektiv Lupa. Objevuje se muž v baloňáku, ... Ne, nekouří smrdutý doutník, nemá manželku, kterou nikdo nikdy neviděl, zato je ale fantasticky živý.

Neznalým dětičkám vysvětluje, jak se chovat (a schovat) před masožravou srnkou a jak ze sebe udělat šutr. Následuje řádné cvičení civilní obrany, kdy děti – ha, ha a i rodiče – provádějí pohyby, které znám ze cvičení marné ochrany před výbuchem atomové bomby. Pak detektiv Lupa provádí vyšetřování na místě. Je to kouzelné. Způsob, jakým detektiv vyslýchá, připravuje děti na dobu, kdy na ně s připitoměle blbou nabubřelostí budou řvát strážníci, policajti a (nedejbože!) esenbáci. (Doufám, že si pak vzpomenu na Lupu a vyprsknou smíchy.)

Kdysi jsem na divadle nesnášel vtahování dětí do hry způsobem: „Děti foukejte, děti dupejte...“. Zde (ale nejen zde, viz včerejší Kašpárek a jeho čarovná skříňka) jsem fascinován přirozeností, s jakou se prolíná jeviště s hledištěm. Možná, že se tak děje díky hercům, kteří jedou na druhý stupeň kosmické rychlosti. Tu však často jako zpomalený, lehce retardovaný senior špatně vnímám. JO – a stejní herci uvolněně zpomalení a usměvavě vláční v Beránkovi, který spadl z nebe. Fajň, máme dobrý profíky.

Josef Brůček

PS: Pro velké vedro byla zadní stěna stanu zvednuta. Mohli jsme tak sledovat za jevištěm se vzdouvající hrad. A hle! Ono se to stalo přirozenou kulisou velice povedeného představení.

Tajný život MOMENT + KALD DAMU

Pacient, lékař, sestra a nemocniční personál. Pacient mi je nejsympatičtější, protože má i v bdělém stavu sny. A mé sympatie rostou, protože jeho sny jsou erotické.

Loutky jsou karikatury. Malá, plochá tělíčka zavěšená na krku herce. Celé představení je vlastně včerpávající (i vyčerpávající) studie možností vedení těchto loutek. Vždy jde o lásku. Téměř vždy jde o souboj dvou o jednu. To vše doprovází hudba všeho druhu a jednoho zvukového záznamu nějakého filmu (který všichni mimo mě znali).

Josef Brůček

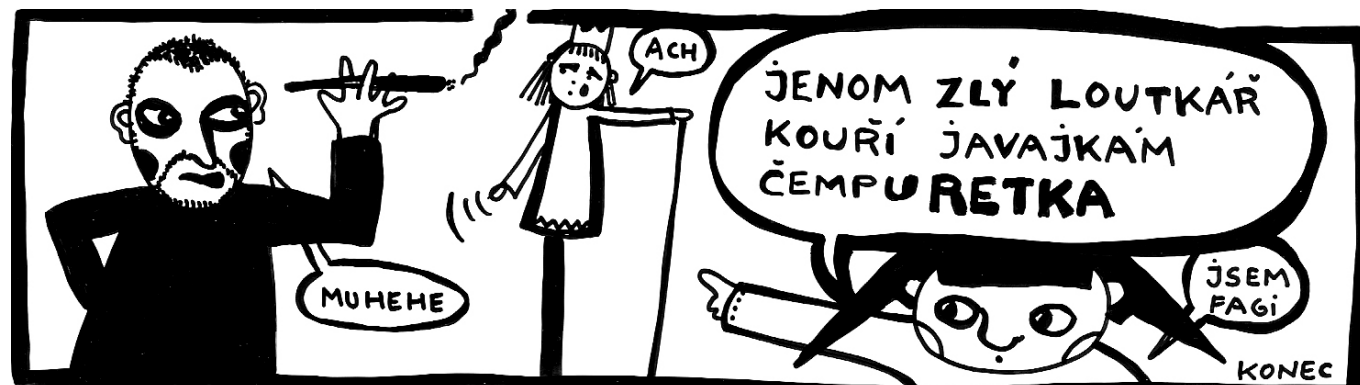

DĚKUJEME

Martině, Zuzce, Luďkovi, Kamilovi, Tomášovi, Františkovi, Michalovi Z., Pepovi, Jirkovi, Fagi, Romaně, Štěpánovi, Báře P., Kátě Š., Kátě M., Kiki, Lukášovi, Láďovi, Zdeňce J., Michalovi H., Jarce, Editě, Monice, Kátě P., Janě, Mirce, Rudovi, Kubovi, Milanovi, Verče, Elišce, Jitce P., Báře, Martinovi, Petře, Rudovi, Ivaně H., Petrovi, Ivaně F., Dádě, Jitce K., Klárce, Hance, Tomášovi V., Alence, Vencovi, Zdeňce S., Tomášovi M., všem těm, co s námi soutěžili, všem těm, co nás četli, všem těm, co nás číst budou, všem těm, na které jsme nyní zapomněli (za což se omlouváme) a v první řadě našemu milovanému Tatičkovi. Je boží.

Děkujeme vám, že jste nám pomohli, nosili příspěvky, krmili nás a těšili dobrými slovy.

redakce Zpravodaje 63. Loutkářské Chrudimi (Péfa, Magda, Jana, Jacques, Tomáš a Petra)

LOUTKOCACHING

Celofestivalovka

S posledním dnem přichází i poslední nápověda pro celofestivalovou kešku:

Nápověda: „...pod nohama se podepsal zub času...“

Rekapitulace:

„...chránily město...“

„...abyste v noci viděli a nespadli do náhonu...“

„...zákaz stání...“

„...schody...“

„...nad hlavou spí loutky...“

Jednodenní keška

Nápověda: „...Ach synku, synku, doma-li jsi...“

Chrudim → domů

tuBUS (vzdálenost 12 km)

Chrudim		Pardubice
14:33	→	14:55 (čas 22 min)
17:33	→	17:55 (čas 22 min)
18:20	→	18:37 (čas 17 min)
18:35	→	18:55 (čas 20 min)
18:44	→	18:58 (čas 14 min)

poVLAK (vzdálenost 13 km)

Chrudim		Pardubice
14:35	→	15:11 (čas 36 min)
15:05	→	15:30 (čas 25 min)
15:50	→	16:13 (čas 23 min)
16:57	→	16:57 (čas 23 min)
17:50	→	18:13 (čas 23 min)
18:34	→	19:11 (čas 37 min)
19:28	→	19:44 (čas 16 min)
19:49	→	20:13 (čas 24 min)
20:39	→	21:11 (čas 32 min)
22:24	→	22:45 (čas 21 min)

na KOLEnou

pouze po cyklostezkách
17 km – 1:08 h

nejenom po cyklostezkách
11 km – 45 min

rAUTEM

14 km – 15 min

ŠPACÍREM

11 km – 2:43 h

Za správnost údajů zodpovídá MaZda 323.

Zpravodaj 63. Loutkářské Chrudimi

Vydává a tiskne: Chrudimská beseda

Redakce: Petra Hlubučková (pH), Magda Zicháčková (MaZda), Jana Soprová (jas), Tomáš Jereš (TojToj), Jacques Joseph (pab)

Foto: Ivo Mičkal a redakce | Grafická úprava: Petra Libová

Kontakt: t. 739 080 529, mail: mozkomolek@seznam.cz

Neprošlo jazykovou úpravou!

PROGRAM

Stan za divadlem | 10 a 13 h.

Studio DAMÚZA, Praha

Trpasličí pohádka (40', 4 let) | doplňkový program
Trpaslíci žijí obvykle ve skupinách, většinou mají 28–53 cm, jejich váha nepřesahuje 5 kg.

Stan za divadlem | 14 h.

Divadlo Bořivoj, Praha

Dva kašpaři (30', 4 let) | inspirativní program
Maňáskové loutkové výstupy pro menší i větší.

Klášterní zahrady | 14-17 h.

Zahradní slavnost spojená se zakončením festivalu | doplňkový program

Klášterní zahrady | 19.30 h.

THE BACKWARDS

Kapela je jedním z nejlepších Beatles revivalů na světě. Největším úspěchem čtveřice je dvojnásobné vítězství na prestižním Beatlefestu v New Yorku v letech 1998 a 2003.

Klášterní zahrady | od 14 h.

DIVADELNÍ POUŤ

14.00 | Seminář N (pidikoncert) | na pódiu

14.15 | Divadlo Bořivoj: Dva kašpaři | plenér – vpravo od pódia

14.30 | prezentace seminářů T, H, S, B | (pro skupinu A) krypta

14.30-16.00 | nonstop promítání seminářů M a H | kino Muzea barokních soch

14.30-16.00 | výstava loutek seminářů E a D | Muzeum barokních soch

14.50 | Seminář N (pidikoncert) | na pódiu

15.00 | TATE IYUMNI: Bylo nebylo | plenér

15.15 | prezentace seminářů T, H, S, B | (pro skupinu B) krypta

16.00 | Divadlo Bořivoj: Smrt ve službách loutkového divadla | Růžová zahrada

16.30 | Slavnostní zakončení LCH | Růžová zahrada

JESEM FAGI - KONEC